

2 ҚОҒАМ

Нәтиже

ЖҮЙЕЛІ ЖҰМЫСТЫҢ ЖЕМІСІ

Ішкі істер органдарының қылмыспен күресте басым бағыттарының бірі кезекші тәулікте қылмыстарды ізін суытпай ашу және қылмыстың алдын алу профилактикасы болып табылады. Бұл бағытта Қызылорда облысының Жалағаш ауданында нәтижелі жұмыс бар. Мәселен, биыл І жартыжылдықта жалпы тіркелген қылмыстардың саны өткен жылмен салыстырғанда 4,3 пайызға азайып, ашылу көрсеткіші өткен жылмен салыстырғанда 98 пайызға жоғарылады.

анықталған. Есепті мерзімде ҚКБ-ның учаскелік полиция инспекторларымен 3021 әкімшілік құқық бұзушылық анықталған. Оның ішінде ҚР Ішкі істер министрлігінің құқық бұзушылыққа «Мүлдем төзбеушілік» қағидатын жүзеге асыру бағытында 1179 құқық бұзушылық анықталған.

ҚР-ның «Құқық бұзушылық профилактикасы туралы» Заңының талаптарына сай тұрмыстық ортада құқық бұзушылық жасаған адамдарға қатысты 44 қорғау нұсқамасы шығарылса, 9 азаматқа қатысты аудандық сотқа ұсыныс беріліп, олардың барлығына ерекше талаптар белгіленіп, 30 азаматқа ресми алдын ала ескерту шығарылды. Оның талаптарын бұзған 3 азаматқа әкімшілік кодекстің 462 бабына сәйкес шара көрілді.

Отбасылық-тұрмыстық қатынастар са-

ласында жасалатын қылмыстарының алдын алу, оған жол бермеу мақсатында ІІО-ның профилактикалық және тізімдік есебінде тұратын тұлғалармен үнемі профилактикалық жұмыстар жүргізілуде. Нәтижесінде маскүнемдер есебінде тұратын еріксіз емдеу мекемесіне 2026 жылдың есепті мерзімінде 2 азамат маскүнем ретінде танылып, аудандық сот арқылы 6 айға Қызылорда қаласындағы мәжбүрлеп емдеу орталығына жатқызылып, 5 маскүнем учаскелік полиция инспекторларының тұрғындар арасында жүргізілген профилактикалық түсіндірме жұмыстарынан кейін ерікті түрде емдеу орталығына орналастырылды. 182 азамат маскүнем ретінде бөлімнің тізімдік есебінде тұрса, 19 азамат жаңадан маскүнем ретінде есепке алынып, есірткі заттарын медициналық мақсаттан тыс пайдаланатындар санатымен 1 азамат есепке алынды.

Қоғамдық орында алкоголь өнімдерін ішкен немесе мас күйінде жүргені үшін есепті мерзімде 107 дерек анықталып, әкімшілік шара көрілді. Алкоголь өнімдерін өткізу талаптары бұзған әкімшілік кодекстің 200 бабына сәйкес 12 дерек, ал тиісті рұқсатсыз алкоголь өнімдерін өткізгені үшін әкімшілік кодекстің 463 бабына сәйкес 7 дерек анықталып, барлық іс сотқа жолданып, тиісті шара көрілді. Сонымен қатар аудан көлемінде елді мекендерде жергілікті атқарушы органдармен, аудандық прокуратурамен бірлесіп атқарған жұмыс нәтижесінде 14 ауылдық округ алкоголь өнімдерін бас тартты.

Жалағаш аудандық полиция бөлімі табиғатты қорғауда да нәтижелі еңбек етуде. Жалағаш аудандық полиция бөлімінің қызметкерлерімен жыл басынан бері табиғатты қорғау, экологиялық қылмыстардың алдын алу бойынша 606 құқық бұзушылық анықталды. Табиғатты қорғау бағытында ел көлемінде өткізілген «Ұылдырық», «Браконьер» іс-шаралары барысында арнайы рейдтер ұйымдастырылып, нәтижесінде ҚК-нің 339 бабымен экологиялық қылмыстарға жол берілген жоқ.

Әкімшілік полиция саласында да нәтижелі жұмыс бар. Есепті мерзімде салынған айыппұлдарды өндіру бағытында 1329 әкімшілік хаттама толтырылып, 26 млн 498 мың 268 теңге айыппұл салынып, оның 20 млн 745 мың 920 теңгесі мемлекет пайдасына өндірілді, өндіру көрсеткіші 78,3 пайызды құрайды.

Алдағы уақытта да аудандың тыныштығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету бағытында, халықтың сенімінен шығуға қолда бар барлық мүмкіндікті пайдаланып жұмыс атқарамыз. Аудан көлемінде қылмысқа қарсы күресті күшейтуге, қоғамдық тәртіпті және қауіпсіздікті қамтамасыз етуге күш саламыз. Полицей – ел қорғаны. Сондықтан бізде уақытпен санасу деген мүлде болмайды. Мейлінше елдің тыныштығын, қоғамның қауіпсіздігін қамтамасыз етуге басымдық береміз.

Абзал СЕРАЛИЕВ,
Жалағаш аудандық полиция бөлімі
бастығының орынбасары

ЖАҢА ЖҮЙЕНІҢ ТИІМДІЛІГІ ҚАНДАЙ?

Мемлекеттік қызметке қабылдау тәртібі айтарлықтай жаңартылып, үміткерлер үшін барынша ашық әрі қолжетімді бола түсті. Жаңа жүйе конкурсқа қатысу процесін жеңілдетіп, іріктеудің әділдігін қамтамасыз етуге бағытталған. Жаңа жүйе іске асырылғаннан бері мемлекеттік қызметке қызығушылық білдірген үміткерлер ашық портал арқылы бос мемлекеттік әкімшілік лауазымдарға жарияланған конкурстарға өтінім беріп, нәтижесімен бос лауазымдардың орны толтырылуда. Мемлекеттік қызметке іріктеу туралы толығырақ ақпараттандыру үшін Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Қызылорда облысы бойынша департаментінің басшысы, Әдеп жөніндегі кеңес төрағасы Ерлген Жәрдемұлы Мәндалиевпен сұхбаттастық.

– **Ерлген Жәрдемұлы, мемлекеттік қызметке іріктеудің жаңа «Е-қызмет» жүйесі туралы айтып өтсеңіз. Іріктеу қалай жүзеге асырылады?**

– Мемлекеттік қызметке іріктеу мемлекеттік цифрлық кадрлық жүйенің eozmet.gov.kz порталында өткізіледі. Конкурсқа қатысу үшін кандидат жүйеде тіркеліп, ЭЦҚ немесе цифрлық сәйкестендіру арқылы аутентификациядан өтеді. Алдын ала кезеңде үміткерлер мемлекеттік тілді, Қазақстан Республикасының заңнамаларын білуге және жеке қасиеттерін бағалауға арналған тестілеуден өтуі қажет.

– **Бос мемлекеттік әкімшілік лауазымға қатысу үшін қандай заңдар бойынша тест тапсырылады?**

– Үміткерлер Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілінен, Қазақстан Республикасының Конституциясынан, «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңынан, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңнан және Мемлекеттік қызметшілердің Әдеп кодексінен тест тапсырады. Заңнамалар бойынша жалпы 55 сұрақ беріледі, оның кезінде 30-ына дұрыс жауап беру және әрбір нормативтік құқықтық акт бойынша кемінде 5 дұрыс жауап жинау қажет.

– **Жаңа жүйеде конкурс қандай кезеңдерден тұрады?**

– Басшы лауазымдарға үміткерлер алдымен эссе жазыды, кейін конкурстық комиссиямен әңгімелесуден өтеді. Осыдан кейін конкурс қорытындысы шығарылады. Ал басшы емес және жұмыс етілін талап етпейтін лауазымдарға үміткерлер практикалық бағалаудан өтіп, нәтижесі бойынша конкурс қорытындыланады.

– **Жаңа іріктеу жүйесінің негізгі жаңашылдығы қандай?**

– Ең маңызды өзгерістердің бірі – бос немесе уақытша бос мемлекеттік әкімшілік лауазым үш айдан астам уақыт толтырылмаса, заңда көзделген ерекше жағдайларды қоспағанда, конкурс мемлекеттік цифрлық кадрлық жүйе арқылы автоматты түрде жарияланады. Бұл үдерістің ашықтығын арттырып, азаматтардың мемлекеттік қызметке тең қолжетімділігін қамтамасыз етеді.

– **Бұл жүйенің басты артықшылығы неде?**

– «Е-қызмет» жүйесі мемлекеттік қызметке қабылдау рәсімі толық цифрландырылып, ашықтық пен әділдікті қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, конкурсқа қатысу процесі жеңілдеп, уақыт үнемделеді және барлық кезеңдер электронды форматта жүзеге асырылады.

– **Сұхбатыңызға рақмет!**

Сұхбаттасқан Ерлан СОЗАҚБАЕВ

Аудан көлемінде қылмыс пен құқық бұзушылықтың алдын алу бағытында бірнеше рет «Құқық тәртіп», «Есептегі адам», «Мал ұрысы», «Қауіпсіз жол», «Тұрғы», «Автобус», «Абайлаңыз, балалар!», «Түнгі Жалағаш», «Заңсыз жүргізуші тасымалдау» жедел профилактикалық іс-шаралары өткізілді. Атқарылған жұмыстардың нәтижесінде орташа санаттағы қылмыстардың тіркелуі 43,8 пайызға, ауыр емес санаттағы қылмыстардың тіркелуі 66,7 пайызға, ұрлық 71,4 пайызға, пәтер ұрлығы 75 пайызға, мал ұрлығы 100 пайызға, қоғамдық орындарда жасалған қылмыстар 16,7 пайызға, мас күйінде жасалған қылмыстар 50 пайызға, бұрын сотты болғандармен жасалған қылмыстар 52,6 пайызға төмендеді. Сонымен қатар адам өлтіру қылмысы, тонау, қарақшылық, рецидивты және атыс қаруымен қылмыстарға жол берілген жоқ.

Қоғамдық қауіпсіздікке келсек, қоғамдық қауіпсіздік бөлімшесімен биыл алғашқы 6 айда барлығы 3233 әкімшілік құқық бұзушылық

Полицейдинастиясы

Ел тыныштығын күзетіп, халықтың қауіпсіздігі жолында адал қызмет етуді өмірлік мұратқа айналдырғандар қашанда құрметке лайық. Осындай өнегелі отбасының бірі – ішкі істер саласындағы қызметті ата кәсібіне айналдырып, ұрпақтан-ұрпаққа аманаттап келе жатқан Саламатовтар әулеті. Ата жолын абыроймен жалғаған ұрпақтың тағылымды ғұмыры – бүгінде өлге қызмет етудің жарқын үлгісі.

Мәуелі бәйтеректей тамыры кеңге жайылған Саламатовтар әулетінің өмір жолында адал еңбек, тәртіпке беріктік, қызметке деген құрмет ерекше орын алады. Саналы ғұмырын ел қауіпсіздігіне арнаған аға буынның ізін бүгінгі ұрпақ лайықты жалғастырып, халық сенімін ақтап келеді.

Саламатовтар династиясының іргесін қалаған Бақберген Саламатов – бар ғұмырын құқық қорғау саласына арнаған ардагер. Ол ұзақ жыл бойы Жалағаш аудандық полиция бөлімінде жемісті еңбек етті. 1965 жылдан бастап ішкі істер бөліміне қатардағы милиционер болып қабылданып, әр жылдары түрлі жауапты қызметтер атқарған. Уақытша ұстау изоляторының бастығы лауазымына дейін көтеріліп, адал еңбегінің арқасында абырой-беделге ие болды. Ардагер ел құрметіне бөленіп, 1993 жылы майор шенімен зейнетке шықты. Саладағы ұзақ жылдық еңбегі үшін «Милиция үздігі» төсбелгісімен, «Ұлы Жеңістің 20 жылдығы» медалімен, КСРО ІІМ-нің І, ІІ, ІІІ дәрежелі «Мінсіз қызметі үшін» медалімен, сонымен бірге «Кеңес милициясына – 50 жыл» және басқа да алғыс хаттармен марапатталған.

Бақберген Саламатовтың жары Шолпан екеуі тоғыз бала тәрбиелеп өсірген. Ұзақ жыл бойы полиция сапында абыройлы еңбек еткен Бақберген Саламатов 2019 жылы дүние салды. Бүгінде ақсақалдың қызметке адалдығы мен табандылығы ұрпақ жалғастыра ұлы дәстүрдің өзегіне айналды.

Әке жолын жалғаған Бақберген Саламатовтың

ҮШ БУЫНҒА ҰЛАСҚАН АДАЛ ҚЫЗМЕТ

ұлы Бекжан Бақбергенұлы да ішкі істер саласында абыройлы қызмет атқарды. Ол 1992 жылы полиция қатарына қабылданып, Жалағаш аудандық полиция бөлімінде жедел уәкіл қызметін атқарды. Қызмет барысында кәсіби білігімен, жауапкершілігімен дараланып, түрлі марапаттарға ие болды. Ішкі істер органдарында «Мінсіз қызметі үшін» І, ІІ, ІІІ дәрежелі медалімен, «Кеңестік милицияның 100 жылдығы» медалімен, сондай-ақ облыс, аудан көлемінде бірқатар марапат иеленген. 20 жылға жуық құқық қорғау қызметінде еңбек еткен құрметті ардагер майор шенімен зейнетке шықты. Бүгінде Бекжан Бақбергенұлы – отбасында қамқор әке. Жұбайы Фарида Омаровамен бірге бір ұл, үш қыз тәрбиелеп отырған үлгілі отбасы.

– Көп жыл ішкі істер органдарында еңбек етіп, саналы ғұмырымды заң мен тәртіпті сақтау ісіне арнадым. Заң бұзушылықтың алдын алу, қоғамдық тәртіпті сақтау жолында күндіз-түні талмай еңбек еттім. Қазір ұлымның да осы салада адал еңбек етіп келе жатқанына шүкіршілік етемін. Жалпы полиция болу – форманы киіп алып, бос жүру емес, елге адал қызмет ету. Погон таққан әрбір қызметкер жауапкершілікті, От-

анына адал қызмет етіп, өзіне артылған сенімді ақтай білуі керек. Полиция қызметкеріне білім де, білік те, білек те керек. Азаматтармен тіл табысып, ұстамды, сыпайы болу да – бұл қызметке қажет қасиет. Мұны үйде ұл-қызыма, кейінгі жас әріптестеріме әрдайым айтып, кеңесіммен бөлісіп отырамын, – дейді Абай Бақберген.

«Әкеден үл туса игі, ата жолын қуса игі» демекші, зейнеткердің ұлы, полиция капитаны Абай Бақберген Жалағаш аудандық полиция бөлімінде аға тергеуші лауазымында. Тәртіп сақшысы ішкі істер органдарына 2018 жылы қабылданып, бүгінде бұл салада 7 жылдан астам қызмет атқарып келеді. Ел аمانдығын арқалап, тыныштықты қызығшай қорғап жүрген Абайдың әріптестері де мақтан тұтады. Адал қызметімен айналасына үлгі болған жан іскерлігі мен кәсіби шеберлігінің арқасында еңбегі ескеріліп, түрлі марапат биігінен де көрінді. Атасы мен әкесінің еңбек жолын үлгі тұтып өскен ол ел тыныштығын қорғауды саналы түрде тандағанын айтады.

– Құқық қорғау органдары саласын тандауыма атам мен әкем себеп болды. Әулетімізде тәртіп, Отанға адал қызмет ету әрқашан формасына бағаланған. Бала кезімнен әкемнің формасына

қызыға қарайтынмын. Аға буынның жүріп өткен жолы, олардың елге сіңірген еңбегі – мен үшін үлгі. Өскенде сол сіңірдің жолын жалғап, тәртіп сақшысы болуды армандадым. Әкем мені бала кезімнен тәртіп пен жауапкершілікке үйретті. Күнделікті қызметімде әкемнің тәлімін ұстанамын. Зор жауапкершілік жүктелетін осы қызметті тандап, әке жолын қуғанымды әрдайым мақтан тұтамын, – дейді Абай Бақберген.

Бүгінде құт дарыған отбасында әртүрлі қызмет иелері жиналған. Әулеттің атағасы мен ұлы полиция қызметкері болса, анасы Фарида Омарова – медбике, ал Абайдың жұбайы Сымбат – ұстаз.

– Полиция қызметін әулеттің дәстүріне айналдыру – тек мамандықты жалғастыру ғана емес, ел алдындағы жауапкершілік пен адалдықты ұрпақтан-ұрпаққа жеткізу. Осындай ортада тәрбиеленген адам форма киюдің салмағын, халық сенімінің қадірін және заңға қызмет етудің мәнін терең түсінеді. Ұрпақ сабақтастығы қызмет сапасына, тәртіпке және кәсібіне деген беріктікке оң әсер етеді. Сондықтан бұл қоғам үшін де, отбасы үшін де маңызды құндылық деп есептеймін, – дейді Абай.

Сонымен қатар осы әулеттің ұрпағы, Бақберген Саламатовтың ұлы Абылайхан Саламат та ішкі істер органдарында абыройлы қызмет етіп келеді. Тәртіп сақшысы еңбек жолын 2017 жылы Жалағаш аудандық полиция бөлімінде патрульдік полиция қызметінен бастаған. Қазіргі таңда Қызылорда қалалық ПБ қоғамдық қауіпсіздік бөлімінің учаскелік полиция инспекторы лауазымында қызмет атқаруда.

– Мен үшін әкемнің жолы әрдайым биік тұрады. Кішкентайымнан оның таза, жинақы формада жүргенін, халықтың оған деген құрметін көріп өстім. Сол себепті құқық қорғау саласына келдім. Әкем ел құрметіне бөленген, жанашыр жан болатын. Саламатовтар әулетінің отын сөндірмей, ішкі істер органдарында қызмет етуді жалғастыру – мен үшін мақтаныш, – деді ол.

Абылайхан өзінің өмірлік жарын да осы саладан тапқан. Жұбайы Зарина екеуі бір мамандықты өмірлік кәсіп етіп, қоғам тыныштығын күзетіп жүр. Асыл жары ҚР ІІМ Ш.Қабылбаев атындағы Қостанай академиясында білім алып, 2022 жылдан бастап Қызылорда қаласы полиция

басқармасының қоғамдық қауіпсіздік бөлімінде ювеналды полиция инспекторы қызметін атқарып келеді. Абылайхан келіншегімен қызмет барысында танысып, 2023 жылы шаңырақ көтеріпті. Бүгінде полиция қызметкерлері – ел тыныштығын қорғайтын тәртіп сақшылары ғана емес, отбасының берекесін сақтап, екі ұл тәрбиелеп отырған ата-ана.

Өзара түсіністік пен сыйластығы жарасқан ерлі-зайыптылардың қызметтен бөлек, қызығушылықтары да ортақ. Тәртіп сақшыларын біріктіретін ортақ қасиет – спортқа деген махаббат. Екеуі де спорт пен қызметті қатар алып жүр. Абылайхан кезінде жекпе-жек спорт түрімен айналысқан. Ал келіншегі Зарина спорт мектебін бітірген. Бүгінде ол – ауыр атлетикадан спорт шеберіне үміткер. Бірқатар жетістікке қол жеткізіп, қызметте де, спортта да талай биік белесті бағындырған. Ерлі-зайыпты полицейлер болашақта балаларының да бұл мамандыққа қызығушылық танытып, дәстүрді жалғастыратынына сенеді.

Ұш буынға ұласқан полиция династиясының ұстанымы – шаңырақтың бірлігін сақтап, отбасы абыройын жоғары ұстау. Әулеттің әрбір мүшесі бір-біріне құрметпен қарап, қиын сәтте демеу болып, қолдау көрсете білген отбасында құт та, береке де тұрақтайды деп сенеді.

Таңмен таласа оянып, қатаң тәртіпке бағынған қызмет пен отбасылық өмірді кез келген жанның қатар алып жүре алмасы анық. Ал осындай жауапты әрі мәртебелі мамандықты атадан балаға мирас етіп, абыроймен жалғап келе жатқан әулет – нағыз өнеге.

Бүгінгі мақаламызға арқау болған Саламатовтар әулеті бұл қызметті жай ғана мамандық емес, халық алдындағы қасиетті пәрыз бен үлкен жауапкершілік деп біледі. Әулеттің әр буыны ел тыныштығын күзетуді абыройлы міндет санап, құқық қорғау саласында адал еңбек етіп келеді. Ата жолын ардақтап, әке өнегесін жалғаған ұрпақтың бойынан Отанға деген адалдық, қызметке деген беріктік анық байқалады. Талай жыл бойы қиын да жауапты салада табандылық танытып жүрген Саламатовтар әулетінің абыройлы қызметі бүгінгі жастарға әрдайым үлгі болмақ.

Толқын ҚАЛАБАЙ